

Pred 4 leti so sami krčmarji od 100 po 10% plačevati morali. Nabralo se je do 180 for. — za ognja-gasilno orodje; pa kupili niso ne — še lesenega mačka ne. — Hej! kje so pa denarji?! To utegue prejšnji gospod „bürgermeister“ in njegovi premodri obč. odborniki vedeti.

Ko bi vendar zdaj slavno občinsko starešinstvo na noge se postavilo ter za svojo občino kaj storilo! „Bogme! čas je že!“ Šentpetrčan.

Iz Braslovč. (Pleve rudeče detelje se išejo. — Toča.) Več tukajšnih kmetov želi izvedeti, kde bi se dobila rudeča detelja ali kakor njo tukaj nekateri gormanji zovejo „mačkovec“? Želimo pa seme dobiti v plevah. Na samo seme se ne zanesemo več, ker smo se že večkrat ogoljufali. Poskusili smo tudi s turško deteljo, (esparzet) pa zastonj; Zemlja pri nas ni za njo. Najbolj znana nam je rjava štajerska detelja, potem lucerna, in „mačkovec“, ki se v jeseni pod ajdo vseje in kmalu izraste. V spomladi se zamore, potem ko se je detelja odkosila, še koruza, proso ali krompir posejati in zasaditi. To koristno deteljo nam je letošnja zima popolnem vzela in uničila. Zato lepo prosimo, ako ima kdo od omenjene rudeče detelje kaj plev za prodati, naj blagovoli v „Slov. Gosp.“ to naznaniti in tudi ceno pristaviti.

Binkoštni ponedelk bilo je pri nas hudo vreme. Padala je toča silno debela. Še 10 dni pozneje je bilo po jamah pri Letušu toliko, da bi nje lahko več vozov naložil.

Iz sv. Križa pri Ljutomeru. (Lepa svečanost.) Telovo so obhajali prav slovesno Veržeji v nedeljo 30. maja t. l. — V procesijo se je zbrala množina ljudstva, katero so vodili 4 čč. gg. duhovniki. Sprevajala je njo izvrstna godba, lepa vrstica venčanah deklic v beli obleki, in tržanski strelni oddelek. Kot velitelj strelni družbi je bil g. R. Nemeč iz Ljutomera, kterega so si Veržeji za kapitana izvolili. — Drug poveljnik, kot lajtenant, je bil g. Jurinec, tržan iz Veržeja. Velevala sta gg. častnika prav izgledno, in strelci so vrlo in živo napravili svoje vaje.

Pri malo kateri cerkvi se obhajajo posebni prazniki tako slovesno, kakor v Veržeji. Slava Njim! Križevčan.

Od sv. Tomaža nad Veliko nedeljo (Letina.) Kar je april zamudil, to je maj obilno nadomestil. Vreme je sploh poletno in vmes tudi pohlevno deži, da tako urno raste, kakor da bi kipelo. Na njivah je res sneg mnogo rži, ječmena in rudeče detelje pokončal, (pšenica je pod snegom malo trpela). Pa hvala Bogu, še je vse po sreči izrastlo; le na nekaterih njivah je rž tako prejšla, da ne bode samena dala. Na travnikih sena so lepa. Krompir, koruza, oves, jara rž lepo rastejo. Sadunosno drevje je tako mlado, da se mu letošnje mladike celo pobešajo; sadja pa ne bo veliko, razve orebov. Vinogradi so tako mladi, da človeka veseli, njih ogledati. Tudi se kaže, da bomo v je-

sen veseli šli brat, ako milostljiva roka božja pusti dorasti, to kar se je pokazalo. Na trsu navadno obrezanem, brez konjiča, sem naštel 23 grozdičev. Opomniti še moram, da je po nekaterih vinogradih, mnogo trsov od pozimskega mraza mrtvih.

Iz Slov. Bistrice. (G. Hirti. — Narodnost. — Firma.) Te dni so nas zapustili občje spoštovani naš g. kaplan Hirti. Bili so nam jako ljubi, ker so se, čeravno še mladi, kazali kot priden domo- in boguljub. Podpirali so radi razne slovenske zavode. Naročenih so imeli več iztisov „Sl. Gospodarja“ in drugih časnikov. Marljivo so nam priskrbovali podučnih knjig ter njih delivali med farmane, zlasti ob svojem odhodu. Izrekamo Njim svojo spoštovanje in zahvalo. Bog plati!

Ljudstvo pri nas začenja nekoliko napredovati v narodni zavesti. Skoro povsod so letos na majeva drevesa nastavljali slavjanske boje. Mrzenje do liberalcev in nemčurjev čedalje bolj raste.

Javno zahvalo si zaslužijo enkrat tudi naši mestni prvaki. Srečala njih je namreč tolika pamet, da so novo cesto do železnice mesto z divjimi kostanji, nasadili z jabelkami. Konec mesenca maja so pri nas milostljivi knezoškof lavantinski delili zakrament sv. firme. Nekateri so se od strani liberalcev bali neredov. Toda, hvala Bogu, vse se je vršilo v najlepšem redu. Knezoškof sami so se naposled za častni sprejem in lepi red zahvalili.

Bog, skušnja pa dobri zgledi, želimo, da bi mestjane in okoličane pripeljali do verske in narodske zavednosti!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Zavolj tega, kako je dr. Zarnik postal odbornik deželnega zbora kranjskega in izpodrinil dr. Poklukarja, to se nam štajerskim Slovincem ravno tako dozdeva, kakor tedaj, ko je dr. Vošnjak s pomočjo breških nemškutarjev splezal v dunajski državni zbor. Liberalni Slovenci so tedaj mislili, Bog vedi, kaj bodo dobrega za svoje volilce dosegli. Ali sedaj vsi žalostni glave pobešajo, ker vidijo, kako liberalni Nemci brezobzirno hodijo svojo pot. Pot, po kateri je dr. Zarnik prišel na mesto dr. Koste nevoljni zavržemo, akoravno bi ga sicer bili že iz davna želeli videti v deželnem obboru.

Ves svet zanimiva sedaj potovanje nadvojvode Albrehta, ki je l. 1866 Lahe pri Kustoci slavno pobil. Potuje namreč čez Nemško, kder bode ruskega in pruskega cesarja obiskal. Potem namisli oditi na Francosko.

Na Ogerskem se pripravljajo na volitve. Liberalci so razdvojeni. Po mnogo volilnih okrajih se trgata po 2 liberalca, kar bi utegnulo privržencu konservativnega Sennyija marsikde do zmage pomagati.

Vnanje države. Na Bavarskem so razpisane nove volitve. Liberalci bodo najbržje hudo

tepeni. Kajti liberalno sedanje ministerstvo je prepovedalo obhajati svetoletne procesije. To pa je Katoličane hudo razdražilo zoper brezobzirne liberalce. —

Švedski kralj potuje sedaj s svojo soprogo po Nemškem in je te dni prišel tudi v Toplice na Českem. Povsod se kaže razdraženega lutrovca.

V Belgiji je prebivalstvo hudo iznemirjeno. Frajmaurerji ščuvajo po svojih novinah zoper svetoletne procesije. Katoličani pa se ne dajo motiti. Zato beremo vedno o tepežih in kavsanji v Belgiji. Te dni so skoro same ženske s palicami in korbači nateple dijake v velikem mestu Antverpnu, ker so ti pobalini sveče goreče ugašali, katere so bile na čast sv. Rešn. Telesu po oknih prižgale, ker je namenil duhoven s sv. obhajilom k boleniku mimo iti.

Francozi dobro gospodarijo. Finančni minister je izpovedal, da je meseca maja letos 24 milijonov več prejel, kakor lani.

Turki so se začeli silno oborožati. Trdnjavo in mesto Varno ob Črnem morji popravljajo v veliki naglici. Više 3000 delalcev je nastavljenih. To kaže na bližnjo vojsko Turkov z mogočnim Rusom.

Za poduk in kratek čas.

Valentin Orožen, slovenski pesnik.

„Kje je fantič zdaj, vesel,
Ki je to prepeval?
Da bi enkrat še zapel,
Kratek čas nam delal!“

Odahnil si je zopet nedavno truden potnik od zemeljskih težav, odahnil si je milosrčen pevec, nekdanj nevtrudljivo žvrgolajé v domačem logu — in zares!

„Hitro, hitro mine čas,

„Ah, ne bo ga več pri nas!“

Valentin Orožen je umrl 4. maja tekočega leta kot župnik v pokoji na Okonini v gorenje-savinski dolini, gotovo z najboljšo zavestjo, da je v teku svojega življenja, kot duhoven, oče in skrben pastir vdanih mu vernih, vse dobro čini. — Bil je pa zraven pobožnega pastirovanja še tudi preblag podpiratelj slovstva, boritelj za pravice milega nam naroda, s katerim je prenašal grenkosti, obilne tuge — a malo veselih dni. — Poznal je hrabrost slovenske krvi — a slavjal je Slovenca dom milo prepevajé, veselivši se vsega stvarjenja na domači zemlji; veselivši se kratkih, pa veselih dni mladosti — na koje se je starček pozneje milotožno spominjal:

„Kje so moje rožice,

Pisane in bele,

Moj'ga srea ljubice

Zlahtno so cvetele? —

Alj spomlad je šla od nas,

Vzela jih je zima, mraz.“

Blagi pesnik je bil pri sv. Jurji pod Rifnikom 31. januarja 1808 rojen in za mešnika 4. avgusta 1835 posvečen. — Služboval je za kaplana

na slov. Koroškem in Štajerskem. — Neumrljivi A. M. Slomšek so ga osobno kot zelo bistroumnega, iskrenega narodnjaka poznali — ter mu pri neki priložnosti naravnost rekli: „Mesto, na kojem sem jaz, se vsled Vaših zmožnosti tudi Vam spodobi“. Ta izraz knezo-škofa ni dal Orožnu grebenorasti; le hvaležno občutljivo je bilo nježno srce do višjega pastirja.

Z vsem zadovoljen, ponižnost in le tihoto lju-beči pesnik si je izvolil med mnogo drugimi župnijami: Sjele (Siele), župnijo pod hribom sv. Uršule. Tukaj se je v njem ves pesniški duh razvil; tukaj je narodna čutila v mnogih prelepah pesnih načrtal — na koje se je pozneje kot starček z veseljem spominjal:

„Kje so moje tičice,

Kam so zdaj zletele?

Oh nedolžne pevice,

Kak so žvrgolele!

Zanjke ble nastavljene

Ptičice so se vjele vse.“

Živ, vesel, skoz in skoz resničen in odkritosrčen, šegav, tudi nekoliko zabavljiv, pa nikoli hudoben — tak je bil ta pesnik začeni krožiti mile slovenske pesni — in tak je ostal do zadnjega zdihljeja.

Od tod si je izvolil prekrasno gorenje-savinsko dolino — ter je nevtrudljivo pastiroval pri sv. Martinu na Dreti. — Ljubljen, časten in občespoštovan je bil od svojih farmanov — in to tudi po pravici; vsaj jim je bil skrben oče in vsakemu blaga duša — a njegov spomin ostane neizbrisljiv na Dreti in Savinji. Kajti tukaj so bili dnevi srečni — mirni — tukaj je peval, kar peti naši zanamei nikdar pozabili ne bodo; tukaj je bila zanimivost in radost poštena doma — starček pozneje sam zdihuje:

„Kje je hladni potok moj,

Kjer sem se sprehajal,

Kjer skušnjav nevarni boj,

Mene je obdajal? —

Ve'ka vel'ka suša bla,

Zemlja je popila ga.“ —

(Konec prihodnjé.)

Novocelje.

(Konec.)

Na zahodni strani grajšine se razprostira velik od vseh strani z drevoredi obdan vrt, ki je od severne strani z zidom, od drugih strani pa z gostim lesenim plotom ograjen. Grajšini najbližnji del vrta je odločen gredam za raznovrstne cvetlice; za gredami je majhen lipov log s priličnimi sedeži, mizicami in zibalkami, in za logom stoji pè najnovejših iznajdbah postavljen vrt-narsk hram, v katerem se po zimi sobe za cvetlice z gorkim zrakom grejejo. Kinč prostornega vrta moramo tudi imenovati na nekoliko vzvišenem prostoru postavljen glorijet ali vrtno utico, imenovano Apolonov tempelj. To je namreč stavba v novogrškem slogu na deveterih kamnenih stebrih z okroglo streho in obokanim stropom. Ker je ta